

Sygn. akt: XV Gzd 14/15

POSTANOWIENIE

Bydgoszcz, dnia 04 lutego 2016r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, Wydział XV Gospodarczy

Przewodniczący: SSR Dorota Podolska – Skwierczyńska

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Bąkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016r. w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z wniosku Z. (...)

z udziałem A. P.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

p o s t a n a w i a:

1. pozbawić uczestnika A. P. (PESEL: (...)) prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 5 (pięciu) lat,
2. nakazać pobrać od uczestnika A. P. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bydgoszczy kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych, od uiszczenia których zwolniony był wnioskodawca,
3. zasądzić od uczestnika A. P. na rzecz wnioskodawcy Z. (...)kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. (...)wniósł o orzeczenie wobec A. P. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 10 lat.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że uczestnik jest prezesem spółki (...) sp. z o.o., która jest dłużnikiem wnioskodawcy z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Wnioskodawca wyjaśnił, że dłużnik nie reguluje składek od lutego 2014r. Łączna zaległość tytułem należności głównej wynosiła na dzień składania wniosku 394.957,99 zł. Wierzyciel wystąpił o wszczęcie egzekucji z rachunku bankowego dłużnika. Jednakże na rachunku doszło do zbiegu egzekucji administracyjnych Z. (...) i Urzędu Miasta B., a następnie egzekucji prowadzonej przez kilku komorników oraz Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w B.. W ocenie wnioskodawcy uczestnik, będąc do tego zobowiązany z mocy ustawy, nie złożył w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości.

W piśmie procesowym z dnia 21.04.2015r. uczestnik stwierdził, iż kwestionuje wniosek Z. (...). Wyjaśnił, iż z uwagi na brak dostępu do dokumentów spółki nie ma możliwości przedłożenia aktualnego spisu wierzycieli. Dodał, iż w okresie 03.06.2014r. – 02.09.2014r. przebywał w areszcie śledczym w B. i od dnia 02.09.2014r. ma sądowy zakaz przebywania na terenie należącym do spółki i zakaz kontaktu z jej właścicielami. Podał, że w październiku 2014r. zrezygnował z funkcji prezesa (...). Stwierdził, iż dopiero po otrzymaniu odpisu wniosku w niniejszej sprawie dowiedział się o zaległościach wobec Z. (...), gdyż wszystkimi płatnościami zajmowali się właściciele spółki i nigdy nie poinformowali uczestnika o zaległościach wobec Z. (...). Płatnościami wobec Z. (...) zajmował się dział księgowości i nigdy nie

informował uczestnika o zaległościach. Zdaniem uczestnika płatności wobec Z. (...) były dokonywane na czas i nie było w nich opóźnień.

Na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Uczestnik A. P. pełnił funkcję prezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. w B. w okresie od grudnia 2010r. do października 2014r.

(**dowód:** okoliczność bezsporna; KRS – k.7-19, oświadczenie o rezygnacji z funkcji k 55, zeznania uczestnika k 271-272)

Uczestnik nie zajmował się sprawami spółki, faktyczny zarząd sprawował ojciec właścicieli.

(**dowód:** zeznania uczestnika k 271-272)

Spółka (...) posiada – według stanu na dzień złożenia wniosku t.j. 16.03.2015r.r. – wymagalne zobowiązania wobec Z. (...) za okres od lutego 2014r. z następujących tytułów :

- składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 280.920,31 zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 88.437,98 zł,
- składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 25.599,70 zł.

(**dowód:** wniosek wierzyciela z dnia 13.03.2015r. – k. 2v; stany należności dla płatnika k.21-23, 269-270)

Ponadto spółka (...) sp. z o.o. w B. posiada wymagalne zobowiązania pieniężne wobec kilkudziesięciu wierzycieli na łączną kwotę około 85 mln złotych. Między innymi od dnia 08 października 2013r. spółka zalega z płatnością kwoty 322 tys. zł na rzecz spółki (...) S.A.(k 100), od dnia 22 stycznia 2014r. na rzecz spółki (...) z zapłatą kwoty 17 mln zł (k 111-113v), od dnia 08 lutego 2014r. z zapłatą kwoty 61.500 zł na rzecz Teatru (...) (k 104).

(**dowód:** tytułu egzekucyjne i wykonawcze k 69, 76-92, 95-237, sprawozdanie tymczasowego nadzorcy sądowego w sprawie (...) k 238-244)

W dniu 30 stycznia 2015r. (...) sp. z o.o. w G. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o.o. w B.. W toku podjętych czynności tymczasowy nadzorca dokonał ustaleń na podstawie, których stwierdził, iż w dniu 19 września 2013r. upłynął termin zapłaty zobowiązania na rzecz kolejnego wierzyciela – (...) sp. z o.o. w S.. Postanowieniem z dnia 12 października 2015r. Sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o.o. w B. na podstawie art. 13 ust. 2 Praw upadłościowego i naprawczego.

(okoliczności znane Sądowi z urzędu, wniosek i postanowienie w aktach (...))

Sąd zważył, co następuje :

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony i otrzymanych od komorników, dokumentów zawartych w aktach (...), jak również zeznań uczestnika, których autentyczności oraz prawdziwości zawartych w nich informacji nie kwestionowano.

Zgodnie z treścią art. 373 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 233 ze zm.– dalej jako „p.u.n.”) sąd może orzec pozbawienie na okres od trzech do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu m.in. wobec osoby, która ze swej winy będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy,

nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości.

Przepis art. 21 ust. 1 p.u.n. przesądza natomiast o tym, że dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. W orzecznictwie wyrażono pogląd, że nieistotne jest, czy dłużnik nie wykonuje wszystkich zobowiązań, czy też tylko niektórych z nich, jak również jaki jest rozmiar niewykonanych przez dłużnika zobowiązań. Nawet zatem niewykonywanie zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 11 ust. 1 p.u.n., przy czym bez znaczenia jest przyczyna niewykonania zobowiązań (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w L. z dnia 29 stycznia 2008 r., I SA/Lu 717/07, opubl. w zbiorze LEX nr 462713).

Należy jednak w tym miejscu zwrócić uwagę na odmienne stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m.in. w wyroku z dnia 19 stycznia 2011 r. V CSK 211/10 (LEX nr 738136, OS/nC – ZD 2011, Nr 4, poz. 77), zgodnie z którym krótkotrwałe wstrzymanie płacenia długów wskutek przejściowych trudności nie jest podstawą ogłoszenia upadłości, gdyż o niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ust. 1 p.u.n. można mówić dopiero wtedy, gdy dłużnik z braku środków przez dłuższy czas nie wykonuje przeważającej części swoich zobowiązań. Wielość zobowiązań należy utożsamiać z wielością wierzycieli. Stanowisko takie jest zgodne z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1993 r., w której Sąd ten stwierdził, że ogłoszenie upadłości może nastąpić tylko wówczas, gdy istnieje co najmniej dwóch wierzycieli podmiotu gospodarczego, którego dotyczy wniosek (III CZP 61/93, OSNC 1994, Nr 1, poz. 7, IV CKN 659/00).

W kontekście powyższego należy wskazać na treść art. 12 ust. 1 p.u.n., z którego wynika, że Sąd nie może oddalić wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań przekracza trzy miesiące.

W ocenie Sądu podstawy do ogłoszenia upadłości spółki (...) sp. z o.o. w B. istniały już od połowy lutego 2014r., gdyż dłużniczka od stycznia 2014r. nie regulowała swoich wymagalnych zobowiązań (zobowiązania wobec spółki (...) S.A. stały się wymagalne w październiku 2013r., a wobec spółki (...) od stycznia 2014r.). W kolejnych okresach czasu zobowiązania (...) sp. z o.o. w B. narastały, osiągając kwotę około 85 mln zł. W okresie tym uczestnik był prezesem dłużnej spółki. A. P. nie przytoczył żadnych okoliczności, które spowodowały niemożność złożenia przez niego wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w lutym 2014r.. Uczestnik tłumaczył, iż prezesem spółki był tylko formalnie, nie prowadził jej spraw. Sprawami spółki, według A. P., zajmował się ojciec właścicieli spółki, który wraz z księgową zapewniali uczestnika o dobrej kondycji finansowej spółki. Zatem uczestnik sam sobie przypisał rolę figuranta w spółce. Przyjął funkcję prezesa i łączące się z nią wynagrodzenie, jednakże w żadnym zakresie tej funkcji nie realizował. Podał, iż nadal faktycznie pracował na jednym ze składów węgla. Takie zachowanie uczestnika jako wysoce naganne jest, w ocenie Sądu, rażącym naruszeniem obowiązków organu zarządzającego spółką i jego konsekwencją musi być wyeliminowanie z obrotu gospodarczego podmiotów tak nierzetelnych jak uczestnik. Uczestnik mimo obowiązków, jakie spoczywały na nim wobec spółki jako jej prezesie, w ogóle ich nie wypełniał. Nie znał kondycji finansowej spółki i nie podjął żadnych czynności aby zapoznać się z dokumentami księgowymi. Taki sposób ustanawiania władz spółki wskazuje na chęć podejmowania działań niezgodnych z prawem przez osoby faktycznie zarządzające spółką i świadomość tego uczestnik musiał mieć.

Niezłożenie przez uczestniczkę wniosku o ogłoszenie upadłości prowadziło jedynie do pogłębienia niewypłacalności i zwiększenia pokrzywdzenia wierzycieli, prowadząc do sumy łącznej zobowiązań około 85 mln zł.

Dokonując analizy okoliczności faktycznych ustalonych w niniejszej sprawie stwierdzić trzeba, że nie ulega wątpliwości, iż A. P., będąc reprezentantem osoby prawnej pomimo zaistnienia podstawy do ogłoszenia upadłości spółki (...) sp. z o.o. w B. wniosku takiego nie złożyła.

W związku z redakcją art. 373 ust 1 p.u.n. zasadnie przyjmuje się, iż podstawa do wydania zakazu, która opiera się na winie, występuje nie tylko wtedy gdy osoba, która ma zostać pozbawiona praw wymienionych w tym przepisie umyślnie dokonała czynności o których w nim mowa, lecz także, gdy działania te są następstwem jej niedbalstwa

(zob. F. Zedler [w] Prawo upadłościowe i naprawcze. K.W. Zakamycze, Kraków 2003, teza 6 do art. 373, str. 958). Wskazania wymaga fakt, iż chodzi tu o winę w braku złożenia wniosku w terminie określonym w ustawie.

W nauce prawa powszechnie przyjmuje się, iż do okoliczności wyłączających winę można zaliczyć brak informacji o sytuacji stwarzającej obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości z przyczyn niezależnych od dłużnika, np. z powodu obłożnej choroby czy wyjazdu za granicę. W niniejszej sprawie w przypadku uczestnika żadna – tak z wyżej wskazanych okoliczności, jak i o zbliżonym charakterze – nie zaistniała. Trzeba wskazać, że działalność gospodarcza w założeniu powinna być prowadzona w sposób profesjonalny i zawodowy, przy zachowaniu należytej staranności, a złożenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości jest wymogiem o charakterze zupełnie podstawowym. Szczególnie nagannie należy ocenić fakt niewykonywania wymagalnych zobowiązań względem wielu wierzycieli, co z uwagi na charakter zobowiązań skutkowało narastaniem zadłużenia.

Należy podkreślić, że sankcja w postaci orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej ma m.in. odstraszać od zachowań, które stanowiłyby naruszenie prawa i zabezpieczać przed lekceważeniem prawnych rygorów prowadzenia działalności gospodarczej, zabezpieczać przed wyrządzeniem szkody wierzycielom, a wreszcie ma powodować wyeliminowanie z obrotu gospodarczego osób, które nie są w stanie sprostać podstawowym wymaganiom prowadzenia działalności gospodarczej ustanowionym w interesie każdego z uczestników obrotu gospodarczego. Samo postępowanie ma chronić nie tyle interesy wierzycieli konkretnego dłużnika, ale interesy wszystkich uczestników obrotu prawnego (zob. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 lipca 2002 r., P 12/01, OTK ZU 2002, Nr 4A, poz. 50).

O tym, czy i w jakim zakresie należy orzec zakaz decydować powinien także skutek zawinionego działania, a zatem czy doszło do pokrzywdzenia wierzycieli (zob. F. Zedler [w] Prawo upadłościowe i naprawcze. K.W. Zakamycze, Kraków 2003, teza 7 do art. 373, str. 959).

Należy uznać zasadność wyrażanego w orzecznictwie poglądu, iż do pokrzywdzenia wierzyciela dochodzi nie tylko poprzez pomniejszenia majątku dłużnika, ale również w sytuacji, gdy co prawda do uszczuplenia majątku nie doszło, jednak wzrosła wartość niewykonanych zobowiązań.

W realiach sprawy uczestnik – jako reprezentant osoby prawnej – po powstaniu niezaspokojonych w terminie wierzytelności, nie zgłosił wniosku o upadłość, co w konsekwencji prowadziło do powiększenia sumy zobowiązań, gdyż pojawiły się kolejne wierzytelności, a nadto w dalszym ciągu rosły odsetki od istniejących kwot, co należy uznać za krzywdzące dla wierzycieli.

W ocenie Sądu uczestnik jako reprezentant osoby prawnej dopuścił się rażącego niedbalstwa w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdyż w ogóle nie interesował się sprawami spółki. Okoliczność ta uzasadnia orzeczenie zakazu w wymiarze lat pięciu. Wnioskodawca w żaden sposób nie uzasadnił i nie udowodnił swego żądania orzeczenia zakazu w najwyższym wymiarze. Orzeczenie to jako swego rodzaju środek quasi karny powinno być stosowane z gradacją odpowiednią do stopnia zawinienia uczestnika. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie wykazał, iż zaszły przesłanki do orzeczenia zakazu w najwyższym możliwym wymiarze.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji na podstawie art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do treści art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 376 ust.1 zd. 2 ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze. Na koszty należne wnioskodawcy (punkt trzeci postanowienia), którymi obciążono uczestnika A. P. składa się kwota 120,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 10 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu; tekst jednolity: Dz.U.2013.490).

O kosztach sądowych w postaci opłaty od wniosku, której wnioskodawca nie miał obowiązku uiścić (art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; tekst jednolity Dz.U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążając nimi uczestnika z uwagi na regulację art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 376 ust. 1 zd. trzecie Prawa upadłościowego i naprawczego (punkt drugi postanowienia).

Na oryginale właściwe podpisy.